

IZVESTAJ O RADU SUDA CASTI U 2008 g.

Sud je radio u sastavu: Jelisaveta Todorovic, clan; Biljana Nikolic, clan; Olivera Milinkovic Fajgelj, predsednik

Sud je u 2008. godini imao dve prijave:

1. Testiranje u Nacionalnoj sluzbi zaposljavanja (NSZ) (oktobar 2007g.)
2. plagijat u casopisu "Psihologija" (oktobar 2008g.)

1. Testiranje u Nacionalnoj sluzbi zaposljavanja (NSZ) (oktobar 2007g.)

Prvi slucaj izazvao je nedoumicu kod nas, clanova Suda jer je o ovom slucaju i povredama koje su u testiranju izvršene, reagovalo blagovremeno DPS pozivajuci se na Zakon o obavljanju psiholoske delatnosti i Eticki kodeks i ocenio rezultate testiranja nevalidnim u glasilu DPS. Informaciju o potrebi preispitivanja uloge psihologa u tom testiranju Sud casti je dobio, kao i svi, po izvršenoj reakciji Izvrsnog odbora (tela koje prihvata i prosledjuje odluke Suda casti) tako da smo bili u dilemi sta post festum treba da uradimo.

Pristupili smo, na osnovu prigovora koji su sacinjeni ovome testiranju, proverili i razgovoru sa vlasnikom i metodologom firme HRSD, koja je bila izvodjac. U prilogu dostavljamo njihov pismeni odgovor koji nam je upucen mailom na prigovore koje smo izneli u razgovoru sa njima na osnovu zakljucaka donetih na sastanku Sekcije i objavljenih u "Psiholoskim novinama". Dogovoren je sastanak sa drugim akterom, psihologom NSZ Vesnom Cekic ali se termin prvo pomerao jer je namera bila da se prvo obavi razgovor sa izvodjacom (HRSD) a potom sa predstavnikom narucioca. Zbog moje zdravstvene nesposobnosti otkazan je dogovoren sastanak u aprilu.

Pokusaj da se dilema navedena u odgovoru HRSD o pribavljanju saglasnosti za ovakvu vrstu testiranja strucno razmotri pre Sabora u ekspertskom suceljavanju, ili raspravi propala je zbog termina kada su se pripreme za to vodile - bilo je vec prolece. Tako je u mojim kontaktima sa predsednikom DPS, a i na osnovu zainteresovanosti i spremnosti psihologa iz HRSD za takvom vrstom strucne rasprave, ostalo da se u okviru Sabora ona i obavi. Koliko mi je poznato do toga nije doslo.

Moram priznati da se zbog moje zauzetosti tokom leta i jeseni dalje nisam angazovala smatrajuci da inicijative koje sam pokretala nisu dobile potreban odziv (reakcija ostalih na koje je naslovljen bio dopis o potrebi rasprave o ovoj pojavi) i da je ocena DPS starija od reakcija ostalih tela.

"Ova pojava" ne tice se samo konkretnog testiranja vec u javnosti prisutne pojave (cije ispitivanje zahteva znatno vece snage od predsednika i dva clana Suda casti) da se politicki, ekonomski i ini pritisci koji bukvalno menjaju kvalitet zivota pojedinca prelamaju na neumerene zahteve da psiholozi "strucno odrade" posao smanjivanja kadrova, selekcije po nedovoljno jasnim kriterijumima za razne izbore. Stice se utisak da se, kao u prosveti "poslacu te psihologu", tako sada u drugim oblastima nase stvarnosti vrsi profanisanje struke dovodjenjem, ili slanjem na psiholosko testiranje.

Stav je Suda casti saglasno Kodeksu etike, kojim se rukovodio i DPS da dobrovoljnost u ovom testiranju nije ispostovana, da bi se i o drugom osnovnom nacelu struke "sprecanju negativnih posledica po stranku" moglo govoriti ukoliko stvarnost demantuje cinjenice iz ugovora kojim je HRSD zastitio sebe, i svoje ispitanike u odnosu na narucioca posla. Shvatamo i narasle potrebe da se firmama registrovanim za testiranje po specificnim zahtevima narucioca omoguci rad u skladu sa pravom na rad. Sve ovo, po nama, govori o potrebi dorade Kodeksa sa definisanim Primerima ali i o narasloj potrebi, o cemu je u poslednje vreme bilo vec reci, regulisanja normativa u izdavackoj oblasti, proizvodnji i produkciji testova itd.

2. plagijat u casopisu "Psihologija" (oktobar 2008g.)

O ovom slucaju Sud casti je obavesten nedavno, zasad su oba clana upoznata sa materijalom

ali nismo preduzeli dalje korake, koji su potrebni radi ispitivanja. Nije kontaktiran psiholog koji je izvršio delo plagijata.

Pojava plagiranja, olaksana savremenim uređajima (kako je lako kliknuti misem i uzeti ono što ti se uklapa!) prisutna je u svim strukama. Delo plagijata kaznjivo je po zakonu, ali ne sprečava Sud casti da donosi svoje odluke o istom.

Smatram da ne gresimo kada u povodu ovog slucaja, koji nismo razmatrali (osim konferencijski mailom) navodeci Tc 1.5 koja se odnosi na takve radnje ukazujemo na isto tako naraslu pojavu u strucnoj psiholoskoj periodici koriscenja, odnosno zloupotrebe tudjih tekstova. Jedini akademski, eticki ispravan nacin jeste jasno oznacavanje znacima navoda teksta koji se preuzima uz navodjenje izvora iz kojeg se preuzima.

U ovom slucaju plagijat je blagovremeno uocen od strane recenzenta, i to dvostruki - preuzimanje delova iz radova dva razlicita autora. Tako da mi, u stvari, razmatramo plagijat u pokusaju, jer verujemo da urednik nece dozvoliti stampanje rada sa negativnom recenzijom. Ovaj posao, ostavicemo narednom Sudu casti za odlucivanje.

Zakljucak:

U ovoj godini, iskreno moram reci, doslo je do nedovoljnog usaglasavanja spremnosti za preuzimanjem svog dela kolaca kada su organi DPS u pitanju. Moram reci da pokusaji da pokrenem ili dodjem do meritornih pojedinaca nisu bas vodili uspehu i priznajem da je to povratno oslabilo i moje licne napore da se rasprava odrzi. Uvazavam i drustveni trenutak (prolece, izbori itd) kada su ljudi imali druge prioritete.

Rad u Sudu je pocasna aktivnost. Izuzetno zahtevna i odgovorna. Pravilnik o radu dozvoljava angazovanje i trazi angazovanje eksperata ukoliko se sud smatra nenadleznim za materiju koju obradjuje. Sve to Vam je poznato. Kao i to da se taj obim aktivnosti ne moze obavljati iskljucivo volonterski kao sto je dosada bio slucaj.

Vodeci racuna o svojim mogucnostima i prioritetima molim da me razresite (zahtevne i odgovorne) duznosti Predsednika Suda casti.

Izvestaj podnosi:

Olivera Milinkovic Fajgelj, predsednik Suda casti

Prilog:

odgovor HRSD na prigovore testiranju obavljenom u NSZ